

Franska Skolan

Rektorn vid Franska Skolan

bjorn.kullgard@franskaskolan.se

eva.naslund@franskaskolan.se

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn av den fristående
gymnasieskolan Franska Skolan
i Stockholms kommun

Tillsyn i Franska Skolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Stockholms kommun under 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Franska Skolan besöktes av Skolinspektionen den 7 december 2012.

Fakta om skolan

Franska Skolan grundades år 1862 av franska nunnor i syfte att ge fattiga katolska barn en bra utbildning i Sverige. Den 1 juli 1953 godkände regeringen att Franska Skolan ställdes under statlig tillsyn som en privat gymnasieskola med rätt till offentliga bidrag.

År 1978 tog stiftelsen Franska Skolan över driften av utbildningen.

Franska Skolan är en fristående skola med utbildning från förskoleklass till och med gymnasieskola. Idag innebär den franska profilen bland annat att alla elever på skolan obligatoriskt läser franska på olika nivåer.

Föreliggande tillsynsrapport avser endast den fristående gymnasieskolan och ingår i den tillsyn av samtliga gymnasieskolor i Stockholms kommun som genomförs 2012.

Från och med läsåret 1993/1994 erbjuder skolan utbildning på naturvetenskapsprogrammets naturvetenskapliga inriktning och samhällsvetenskapsprogrammets samhällsvetenskapliga, humanistiska och ekonomiska inriktning.

I överföringsbeslut den 28 juni 2010, (dnr 37-2010:2817), beslutade Skolinspektionen att skolan har rätt bidrag för det nationella samhällsvetenskapsprogrammet inriktning samhällskunskap, det nationella naturvetenskapsprogrammet med inriktningarna naturvetenskap och naturvetenskap och samhälle samt det humanistiska programmet inriktning språk från och med läsåret 2011/2012.

Vid tidpunkten för den nu aktuella tillsynen hade skolan tillstånd för undervisning motsvarande de nationella programmen naturvetenskapsprogrammet med inriktningarna matematik – datavetenskap och naturvetenskap samt samhällsvetenskapsprogrammet med inriktningarna kultur och samhällsvetenskap i årskurs 3. För årskurs 1 och 2 bedrevs undervisning enligt de samhällsvetenskapliga, naturvetenskapliga och humanistiska nationella programmen med inriktningar enligt överföringsbeslutet 2010.

Huvudman för skolan är Stiftelsen Franska Skolan med organisationsnummer

802006-1530.

Gymnasiet utgör en skolenhet inom Franska skolan och leds av en biträdande rektor, vars ansvar och befogenheter gentemot Franska skolans rektor finns reglerade i en arbetsbeskrivning. Skolan hade vid inspektionsbesöket totalt 931 elever, varav 296 på gymnasiet.

Skolan följer Lgy 11 (åk 1 och 2) och Lpf 94 (åk 3).

Skolan ligger centralt i Stockholm. Nära hälften av eleverna är folkbokförda i Stockholms kommun men skolan har även elever från andra närliggande kommuner samt andra kommuner, till exempel Norrköping, Katrineholm och Hudiksvall.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Stockholms kommun angående kommunens rätt till insyn i den fristående gymnasieskolan. Det framkom att utbildningsförvaltningen i Stockholms kommun inbjuder till informationsträffar, erbjuder extern utvärdering, brukarundersökning till elever i årskurs 2 samt har genomfört en ekonomisk riskanalys av företag som driver fristående gymnasieskolor i Stockholms kommun.

Kunskapsresultat

Av de elever som avslutade sin utbildning på samhällsvetenskapsprogrammet 2011 fick alla minst betyget Godkänt i samtliga kärnämnescurser. Vidare visar den nationella statistiken att 100 procent av eleverna var behöriga till universitet och högskola år 2011. Motsvarande siffra för samhällsvetenskapsprogrammet för riket och Stockholms kommun var 93 procent.

Statistiken visar vidare att den genomsnittliga betygspoängen var 16,7 för samhällsvetenskapsprogrammet. Motsvarande siffra för samhällsvetenskapsprogrammet för riket var 14,8 och för Stockholms kommun 15,5.

För de elever som avslutade sin utbildning på samhällsvetenskapsprogrammet 2012 var den genomsnittliga betygspoängen 16,8 enligt skolans egna uppgifter.

Av den nationella statistiken framgår att av de elever som avslutade sin utbildning på naturvetenskapsprogrammet 2011 fick alla minst betyget Godkänt i samtliga kärnämnescurser utom Samhällskunskap A. Vidare visar statistiken att 98 procent av eleverna var behöriga till universitet och högskola år 2011. Motsvarande siffra för riket var 96 procent och för Stockholms kommun 94 procent.

Statistiken visar vidare att den genomsnittliga betygspoängen för naturvetenskapsprogrammet var 16,9. Motsvarande siffra för riket var 16,1 och för Stockholms kommun 16,2.

För de elever som avslutade sin utbildning på naturvetenskapsprogrammet 2012 var den genomsnittliga betygspoängen 17,2 enligt skolans egna uppgifter.

Båda programmens avgångselever uppvisade högre genomsnittlig betygspoäng 2012 än 2011 enligt skolans egna uppgifter.

Enligt den nationella statistiken för 2011 fullföljde 92 procent av eleverna sin gymnasieutbildning inom fyra år, vilket kan jämföras med 73,8 procent för alla skolor i kommunen och 76 procent för alla skolor i riket.

Helhetsbedömning

Vid Franska skolan bedrivs en verksamhet som sammantaget ger eleverna goda förutsättningar att nå målen för utbildningen. Statistiken visar att eleverna når högre studieresultat än genomsnittet för riket och att de nästan undantagslöst uppnår grundläggande behörighet till högre studier. Vidare är andelen som klarar sin gymnasieutbildning inom fyra år klart högre än bland elever på motsvarande program i kommunen och riket.

Vid tillsynen framkommer att skolan erbjuder en trygg och stimulerande lärandemiljö där eleverna trivs och där fokus ligger på att nå så långt som möjligt i studierna. Skolan ger många möjligheter till kulturaktiviteter och eleverna har tillgång till ett väl utvecklat skolbibliotek. En praktikperiod i Paris och i vissa fall på andra orter i Europa anordnas under gymnasietiden. Kostnaderna för praktiken gör dock att utbildningen inte är avgiftsfri.

Kvalitetsarbetet på skolan är väl utvecklat med uppföljning över tid av elevernas kunskapsutveckling gentemot de nationella styrdokumenterna inklusive de nationella proven. Stödinsatser ges till de elever som har behov av det. Elevhälsan och studie- och yrkesvägledare deltar aktivt i olika elevrelaterade konferenser och åtgärdsprogram upprättas för elever som är i behov av särskilt stöd. Elevernas delaktighet i utbildningens utformning är reell och utövas såväl i klassrummsarbetet som i klassråd och i ett aktivt elevråd.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Franska Skolan att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 12 april 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Erbjudande av utbildning

Bedömning

Franska Skolan måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning.

- Se till så att utbildningen är avgiftsfri med undantag för enstaka inslag som medför en obetydlig avgiftskostnad för eleverna i samband med skolresor och liknande aktiviteter som ersätts av vårdnadshavarna på frivillig väg.

Motivering

Rätten till likvärdig utbildning av hög kvalitet får aldrig vara beroende av en enskild persons ekonomiska förutsättningar. Utgångspunkten i skollagen är att gymnasieskolan ska vara avgiftsfri med undantag för obetydliga avgifter i enstaka fall om huvudmannen så beslutar. I samband med skolresor och liknande aktiviteter får det, trots övriga bestämmelser i skollagen, i enstaka fall under ett läsår förekomma kostnader som ersätts av eleven eller dennes vårdnadshavare på frivillig väg. Sådana aktiviteter ska vara öppna för alla elever oavsett om en elevs vårdnadshavare väljer att betala eller ej. Bidraget från vårdnadshavaren måste både vara och framstå som helt frivilligt. Ersättningen får inte överstiga huvudmannens självkostnad för att eleven deltar i aktiviteten.

Vid Franska skolan genomförs s.k. arbetsplatspraktik. Den är obligatorisk för eleverna. Praktiken är inte yrkesinriktad utan syftar till att ge en första inblick i arbetslivet. Målsättningen med praktiken är att visa hur kunskaper i olika ämnen används i arbetslivet. Vidare är syftet att utveckla elevernas samarbetsförmåga, kreativitet, självständighet, ansvarstagande och förmåga att se möjligheter, ta initiativ och omsätta idéer i praktiskt handling.

Enligt skolans information till elever och föräldrar är det frivilligt var man praktiserar, i Sverige, Frankrike eller annat europeiskt land. Av tradition väljer skolan att administrera platser i Paris som en del av sin profil. Elever väljer praktikplats där från en lista som skolan upprättat. För praktik på annan ort än Paris gäller att eleverna själva ordnar platser. Skolan bistår med hjälp för de elever som vill praktisera på andra ställen i Frankrike, men inte själva kunna ordna praktik. Alla praktikplatser måste godkännas av skolan.

Praktiken genomförs under två veckor i årskurs 2.

Enligt skolledningen gör 80-85 procent av eleverna sin praktik i Paris.

Utgifterna för praktiken bekostas av vårdnadshavarna. Totalsumman för den gemensamt anordnade flygresan (3 200 kr), transfer (400 kr) och hotell i Paris (4 500 kr) är 8 100 kr vartill kommer matkostnader för lunch och middag samt personliga utgifter. Totalt kan kostnaderna beräknas till minst 9 500 kr. Sum-

morna för motsvarande praktik på andra orter i Frankrike eller Europa kan troligen beräknas till minst samma kostnader.

Enligt Skolinspektionen överstiger de redovisade beloppen vida vad som kan betraktas som obetydlig kostnad.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att utbildningen inte är avgiftsfri på det sätt som föreskrivs i skollagen. Verksamheten motsvarar därmed inte författningarnas krav och huvudmannen för Franska skolan föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

15 kap. 17-18 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit enhetschef Anna Rydin och undervisningsråd Marie Wiberg-Svensson.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Erica Sahlin
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot fyra huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt samt särskilda frågor för fristående skolor.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).